

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету фінансів та обліку
Андрій КІЗИМА
2024р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЦІННОТ
Святослав ПІТЕЛЬ
2024р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи ЦІННОТ
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни „ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань 07 „УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ”

Спеціальності 072 „Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”

Освітньо-професійна програма «Фіiscalьне адміністрування»

Кафедра ФІНАНСІВ ІМ. С. ЮРІЯ

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год)	Практичні заняття (год)	ІРС (год)	Тренінг (год)	СРС (год)	Разом (год)	Екзамен (семестр)
Денна	I	I	32	14	5	6	93	150	I
заочна	I	I	8	4	-		138	150	II

Тернопіль – 2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 07 „Управління та адміністрування” спеціальності 072 „Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”, затвердженої Вчену Радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26.06.2024 р.)

Робочу програму склали д.е.н., проф. Олена СИДОРОВИЧ
к.е.н., доц. Андрій КІЗИМА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів ім. С. І. Юрія, протокол № 1 від 26 серпня 2024 р.

Зав. кафедри Андрій Крисоватий Андрій КРИСОВАТИЙ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності з фінансів, банківської справи та страхування, протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності Ольга Кириленко Ольга КИРИЛЕНКО

Гарант ОП Федір Ткачик Федір ТКАЧИК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Дисципліна – Податковий менеджмент	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS - 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни – обов'язкова Мова викладання – українська
Кількість залікових модулів - 4	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Рік підготовки: Денна – 1. Семестр: Денна – 1. Заочна – II.
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: Денна – 32 год. Заочна – 8 год. Практичні заняття: Денна – 14 год. Заочна – 8 год.
Загальна кількість годин - 150	Освітньо-професійна програма – Фіскальне адміністрування	Самостійна робота: Денна – 93 год. (в т. ч. тренінг – 6 год.) Заочна – 138 год. Індивідуальна робота: Денна – 5 год.
Тижневих годин - 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю - екзамен

2. МЕТА Й ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

2.1. Мета вивчення дисципліни: формування знань з теоретичних та методологічних основ податкового менеджменту для підготовки висококваліфікованих фахівців для сфери управління податків, які володіють інноваційним мисленням і ґрунтовними знаннями фінансової науки; здатністю системно аналізувати фінансову політику держави із застосуванням сучасного методологічного інструментарію; навичками розробки тактичних і стратегічних програм розвитку сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; практичними знаннями щодо прийняття складних управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи страхування та фондового ринку на засадах оволодіння системою компетентностей, що дасть змогу активніше залучатися у національний і міжнародний дослідницький та професійний простір.

У процесі вивчення дисципліни студент повинен оволодіти теоретичними та організаційними основами функціонування податкового менеджменту в Україні, навичками використовувати основні категорії податкового менеджменту у процесі управління процесами оподаткування.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Головним завданням курсу «Податковий менеджмент» є набуття студентами ґрунтовних теоретичних знань з питань реалізації зasad податкового менеджменту в Україні. Окреслення основного кола проблем функціонування податкового менеджменту та шляхів їх вирішення. Набуття студентами навичок застосування на практиці теоретичних положень податкового менеджменту як на загальнодержавному рівні, на рівні місцевих громад, господарюючих

суб'єктів, так і домогосподарств.

Мета проведення лекцій полягає у тому, щоб ознайомити студентів із головними організаційними та методичними питаннями реалізації процесів управління процесами оподаткування та податкового менеджменту в Україні.

Основні завдання проведення лекцій полягають у:

- викладенні студентам, у відповідності із робочою програмою дисципліни, теоретичних основ управління оподаткуванням в Україні, організаційно-правових засад державного податкового менеджменту, морально-етичних та фіскально-соціологічних аспектів податкового менеджменту в Україні, а також – теоретичних і методологічних засад реалізації корпоративного та персонального податкового менеджменту;

- сформувати у студентів цілісну систему теоретичних знань з курсу «Податковий менеджмент» та здатність оцінювати межі власної фахової компетентності і підвищувати професійну кваліфікацію.

Мета проведення практичних занять полягає у тому, щоб виробити у студентів практичні навички у сфері реалізації податкового менеджменту в Україні.

Основні завдання проведення практичних занять:

- закріпити теоретичні знання, отримані на лекційних заняттях;
- сформувати вміння застосовувати інноваційні підходи у реалізації податкового менеджменту;

- засвоїти методику та інструментарій здійснення податкового регулювання в Україні;
- опанувати фіскальні технології та ідентифікувати морально-етичні аспекти реалізації засад податкового менеджменту фіскальними органами України;

- засвоїти основи організації оптимізації податкового навантаження на підприємства, податкового планування та бюджетування окремих податкових платежів;

- навчитися застосовувати положення податкового законодавства, зокрема угод про запобігання подвійного оподаткування, трансфертного ціноутворення у міжнародному податковому плануванні;

- сформувати вміння розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері справляння податків.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

Загальні компетентності	
ЗК4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
Спеціальні компетентності	
СК1	Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
СК3	Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК8	Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування
СК10	Здатність застосовувати управлінські навички у сфері адміністрування податків і зборів до бюджетів всіх рівнів та моніторингу їхнього цільового використання.
СК12	Здатність до володіння методичними прийомами податкового контролю в контексті мінімізації фіскальних ризиків

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Засвоєння знань за програмами єдиного вступного іспиту (ЄВІ) та єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ) що ґрунтуються на наявних систематизованих та ґрунтовних знаннях із курсів (економічна теорія, бюджетна система, податкова система, фіскальне адміністрування, цифрові технології декларування податкових зобов'язань, трансфертне

ціноутворення в оподаткуванні, організація податкового контролю), цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

2.5.Результати навчання

ПР01	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності
ПР08	Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.
ПР09	Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ПР010	Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
ПР011	Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.
ПР012	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.
ПР013	Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
ПР014	Обґрунтовувати та реалізувати ефективні управлінські рішення щодо застосування теоретичного та методичного інструментарію в процесі адміністрування податків і зборів.

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. **ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ**

Тема 1. Науково-теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту

Зміст поняття «управління оподаткуванням». Органи управління податковими відносинами. Фактори, які обумовлюють необхідність вдосконалення управління оподаткуванням. Зміст поняття «податковий менеджмент». Завдання і мета податкового менеджменту. Структура і складові податкового менеджменту. Суб'єкти і об'єкти податкового менеджменту. Організаційні і правові засади функціонування державного податкового менеджменту. Державна податкова та митна служби у структурі управління оподаткуванням. Система органів державної податкової та митної служб, головні проблеми їх функціонування. Стратегічні напрями їх розвитку. Напрями модернізації державної податкової та митної служб України. Програма модернізації ДПС: основні напрями структурної реорганізації та розвитку інформаційної інфраструктури. Менеджмент справляння податків в умовах воєнного стану в Україні.

Тема 2. Податкове прогнозування і планування – складова частина державного податкового менеджменту

Зміст поняття «податкове прогнозування і планування». Основні завдання і об'єкти податкового прогнозування і планування. Поняття макроекономічного прогнозування. Прогнозування обсягів дохідної частини бюджетів. Основні завдання та функції структур, які займаються аналізом і плануванням податкових надходжень. Сфери податкового планування. Методи прогнозування і планування. Фактори, які впливають на якість прогнозування і планування податкових надходжень.

Тема 3. Прогнозування податків, зборів (обов'язкових платежів): науково-методичні та правові аспекти

Методика прогнозування: податку на доходи фізичних осіб; податку на прибуток; податку на додану вартість; акцизного податку, місцевих податків і зборів. Напрями покращення адміністрування податків і зборів в контексті застосування інноваційних підходів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. **СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**

Тема 4. Елементи та методи податкового регулювання в контексті протидії ризикам військового часу

Зміст поняття «податкове регулювання». Механізм бюджетно-податковорегулювання в умовах військового часу. Способи податкового регулювання: податкові пільги, штрафні санкції, податкові ставки. Методи податкового регулювання: інвестиційний податковий кредит; податкові канікули; легалізація неоподаткованих доходів; міжнародні угоди про уникнення подвійного оподаткування; оптимізація податкових ставок. Принципи організації системи податкового стимулювання. Пільги в оподаткуванні юридичних осіб як фактор бюджетного процесу в Україні. Недоліки пільгового оподаткування. Шляхи вдосконалення податкового регулювання в контексті нейтралізації військових ризиків і загроз та повоєнного відновлення.

Тема 5. Інституційні передумови реалізації податкового контролю як елементу державного фінансового контролю і податкового механізму.

Зміст державного податкового контролю як елементу фінансового контролю і податкового механізму. Джерела інформації для податкового контролю. Поняття про контролюючі органи та їх компетенцію. Порядок проведення перевірок суб'єктів підприємницької діяльності: права органів ДПС; періодичність і порядок проведення перевірок. Основні типові способи здійснення правопорушень у сфері оподаткування і методи їх виявлення. Причини ухилення від сплати податків. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства: фінансова, адміністративна та кримінальна.

Тема 6. Науково-теоретичні та організаційно-правові засади реалізації корпоративного податкового менеджменту у системі управління оподаткуванням.

Корпоративний податковий менеджмент як складова частина управління оподаткуванням. Взаємозв'язок корпоративного податкового менеджменту і управлінського процесу на підприємстві. Мета, суб'екти і об'екти корпоративного податкового менеджменту. Процеси корпоративного податкового менеджменту. Ефективний корпоративний податковий менеджмент – противага незаконному ухиленню від сплати податків. Фактори, які впливають на ефективність корпоративного податкового менеджменту.

Тема 7. Податкове планування у системі корпоративного податкового менеджменту.

Зміст поняття “податкове планування”. Концептуальні підходи щодо суті податкового планування. Відмінності між плануванням податкових платежів та податковим плануванням. Принципи податкового планування на підприємстві. Етапи податкового планування.

Умови прийняття управлінських рішень щодо оптимізації сплати податків і податкових платежів.

Тема 8. Міжнародне податкове планування.

Зміст і завдання міжнародного податкового планування. Стадії процесу міжнародного податкового планування. Форми і методи податкового планування. Взаємозв'язок і взаємозалежність податкового планування і податкового права. Види міжнародного податкового планування. Мета, суб'екти і об'екти корпоративного податкового планування та індивідуального (особистого) міжнародного податкового планування. Основи міжнародного податкового інвестування.

Тема 9. Наукові підходи та практичні засади реалізації морально – етичних принципів податкового менеджменту в Україні.

Фіскальна соціологія в теоретичних розробках науковців. Морально-етичні аспекти реалізації податкового менеджменту. Фактори, що впливають на податкове мислення, податкову етику, податкове сприйняття. Самооцінка компетентності у сфері сплати податків. Податкові технології, їх вплив на податкову діяльність платників податків. Антифіскальна поведінка платників податків: причини, передумови, наслідки. Рівень податкової культури в суспільстві. Податкові девіації, їх причини та різновиди. Девіантна, деліквентна та кримінальна поведінка платників податків. Механізми боротьби з девіантною поведінкою платників податків.

Тема 10. Діджиталізація взаємовідносин платників податків і контролюючих органів.

Електронні сервіси Державної податкової служби: Електронний кабінет платника податків; Сервіс «info ТАХ»; Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс (ЗІР); Антикорупційний сервіс «Пульс». Електронні сервіси декларування податкових зобов'язань в Україні. Переваги електронної звітності, перед традиційним паперовим методом подання звітів. Недоліки програм для здачі електронної звітності. Вибір програми для здачі звітності в електронній формі. Безкоштовні програми для подання звітності (електронний кабінет платника податків; Єдине вікно подання електронної звітності; OPZ). Комерційні програми та безкоштовні додатки для подання звітності .

4. СТРУКТУРА ЗАЛКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Денна форма навчання

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивід робота	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи податкового менеджменту в Україні						
Тема 1. Науково-теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту	4	2	9	1	2	Поточне опитування і тестування
Тема 2. Податкове прогнозування і планування – складова частина державного податкового менеджменту.	4	2	9	-		
Тема 3. Прогнозування податків, зборів (обов'язкових платежів): науково- методичні та правові аспекти	4		9	1		
Змістовий модуль 2. Структурна організація податкового менеджменту						
Тема 4. Елементи та методи податкового регулювання в контексті протидії ризикам військового часу	4	2	10	1	4	Поточне опитування і тестування
Тема 5. Інституційні передумови реалізації податкового контролю як елементу державного фінансового контролю і податкового механізму.	4	2	10	1		
Тема 6. Науково-теоретичні та організаційно-правові засади реалізації корпоративного податкового менеджменту у системі управління оподаткуванням.	2	2	9	-		
Тема 7. Податкове планування у системі корпоративного податкового менеджменту.	2		9	1		
Тема 8. Міжнародне податкове планування.	2		9	-		
Тема 9. Наукові підходи та практичні засади реалізації морально – етичних принципів податкового менеджменту в Україні	2	2	9	-		
Тема 10. Діджиталізація взаємовідносин платників податків і контролюючих органів.	4	2	10	-		
Разом	32	14	93	5	6	

Заочна форма навчання

	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи податкового менеджменту в Україні				
Тема 1. Науково-теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту	2	2	11	Поточне опитування і тестування
Тема 2. Податкове прогнозування і планування – складова частина державного податкового менеджменту.			11	
Тема 3. Прогнозування податків, зборів (обов'язкових платежів): науково- методичні та правові аспекти			11	
Змістовий модуль 2. Структурна організація податкового менеджменту				
Тема 4. Елементи та методи податкового регулювання в контексті протидії ризикам військового часу	2	2	15	Поточне опитування і тестування
Тема 5. Інституційні передумови реалізації податкового контролю як елементу державного фінансового контролю і податкового механізму.			15	
Тема 6. Науково-теоретичні та організаційно-правові засади реалізації корпоративного податкового менеджменту у системі управління оподаткуванням.	2	2	15	
Тема 7. Податкове планування у системі корпоративного податкового менеджменту.			15	
Тема 8. Міжнародне податкове планування.	2	2	15	
Тема 9. Наукові підходи та практичні засади реалізації морально – етичних принципів податкового менеджменту в Україні			15	
Тема 10. Діджиталізація взаємовідносин платників податків і контролюючих органів.	2	2	15	
Разом	8	4	138	

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. **ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ**

Практичне заняття 1.

Тема: Науково-теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту

Мета: засвоїти основні положення щодо змісту поняття податковий менеджмент

1. Управління оподаткуванням в умовах трансформації економіки України.
2. Державний податковий менеджмент у системі управління оподаткуванням.
3. Державна податкова служба у структурі державного податкового менеджменту.

Практичне заняття 2.

Тема: Податкове прогнозування і планування - складова частина державного податкового менеджменту

Мета: визначити роль та значення податкового прогнозування і планування як складової бюджетного процесу

1. Зміст поняття «податкове прогнозування і планування».
2. Основні завдання і об'єкти податкового прогнозування і планування.
3. Поняття макроекономічного прогнозування.
4. Прогнозування обсягів дохідної частини бюджетів.
5. Основні завдання та функції структур, які займаються аналізом і плануванням податкових надходжень.
6. Сфери податкового планування.
7. Методи прогнозування і планування.
8. Фактори, які впливають на якість прогнозування і планування податкових надходжень.

Тема: Прогнозування податків, зборів (обов'язкових платежів): науково- методичні та правові аспекти

Мета: визначити інструментарій податкового прогнозування і планування та освоїти методики прогнозування і планування основних бюджетоутворюючих податків

1. Методика прогнозування податку на доходи фізичних осіб.
2. Особливості планування та прогнозування надходжень з податку на прибуток.
3. Фактори впливу на надходження податку на додану вартість.
4. Передумови прогнозування податків на споживання та акцизного податку.
5. Прагматика прогнозування місцевих податків і зборів.
6. Напрями покращення адміністрування податків і зборів в контексті застосування інноваційних підходів.

Практичне заняття 3.

Тема: Елементи та методи податкового регулювання в контексті протидії ризикам військового часу

Мета: зрозуміти роль податкового регулювання як основного способу регулювання економічних процесів в країні

1. Податкове регулювання як складова частина державного податкового менеджменту.
2. Методи податкового регулювання в умовах нейтралізації ризиків і загроз військового часу.
3. Способи реалізації податкового регулювання в Україні.
4. Шляхи вдосконалення податкового регулювання в контексті нейтралізації військових ризиків і загроз та повоєнного відновлення економіки держави.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Практичне заняття 4.

Тема: Інституційні передумови реалізації податкового контролю як елементу державного фінансового контролю і податкового механізму.

Мета: засвоїти положення щодо методики здійснення податкових перевірок як основної форми податкового контролю

1. Зміст податкового контролю.
2. Порядок проведення перевірок суб'єктів підприємницької діяльності органами ДПС України.
3. Основні причини і типові способи здійснення правопорушень у сфері оподаткування та методи їх виявлення.
4. Відповіальність платників податків за порушення податкового законодавства..

Практичне заняття 5:

Тема: Науково-теоретичні та організаційно-правові засади реалізації корпоративного податкового менеджменту у системі управління оподаткуванням.

Мета: визначити наукові та організаційні засади реалізації управлінням процесами оподаткування на рівні підприємницьких структур

1. Особливості реалізації процесів управління оподаткування на рівні підприємницьких структур.
2. Корпоративний податковий менеджмент як складова частина управління оподаткуванням.
3. Взаємозв'язок корпоративного податкового менеджменту і управлінського процесу на підприємстві.
4. Мета, суб'єкти і об'єкти корпоративного податкового менеджменту.
5. Процеси корпоративного податкового менеджменту.
6. Ефективний корпоративний податковий менеджмент – противага незаконному ухиленню від сплати податків.
7. Фактори, які впливають на ефективність корпоративного податкового менеджменту.

Тема : Податкове планування у системі корпоративного податкового менеджменту.

Мета: окреслити особливості реалізації процесів податкового планування та прогнозування на рівні підприємницьких структур

1. Зміст поняття “податкове планування”.
2. Концептуальні підходи щодо суті податкового планування.
3. Відмінності між плануванням податкових платежів та податковим плануванням.
4. Принципи податкового планування на підприємстві. Етапи податкового планування.
5. Умови прийняття управлінських рішень щодо оптимізації сплати податків і податкових платежів.

Тема: Міжнародне податкове планування.

Мета: отримати розуміння специфіки податкового планування та міжнародному рівні

1. Зміст і завдання міжнародного податкового планування.
2. Стадії процесу міжнародного податкового планування.
3. Форми і методи податкового планування.
4. Взаємозв'язок і взаємозалежність податкового планування і податкового права.
5. Види міжнародного податкового планування.
6. Мета, суб'єкти і об'єкти корпоративного податкового планування та індивідуального (особистого) міжнародного податкового планування.
7. Основи міжнародного податкового інвестування.

Практичне заняття 6.

Тема: Наукові підходи та практичні засади реалізації морально – етичних принципів податкового менеджменту в Україні

Мета: розуміти необхідність дослідження природи існування ухилення від сплати податків і методів боротьби з ним

1. Фіiscalна соціологія в теоретичних розробках вітчизняних та зарубіжних науковців.

2. Фіскальні технології та морально-етичні аспекти реалізації зasad податкового менеджменту податковими органами.
3. Податкова етика, закономірності сприйняття та податкового мислення платників податків.
4. Ухилення від оподаткування як різновид антифіскальної поведінки платників податків.

Практичне заняття 7.

Тема: Діджиталізація взаємовідносин платників податків і контролюючих органів.

Мета: сформувати здатність розробляти технічні завдання для проектування роботи з інформаційними системами у сфері справляння податків

1. Електронні сервіси Державної податкової служби.
2. Електронні сервіси декларування податкових зобов'язань в Україні.
3. Безкоштовні програми для подання звітності (електронний кабінет платника податків; Єдине вікно подання електронної звітності; OPZ).
4. Комерційні програми та безкоштовні додатки для подання звітності .

Заочна форма навчання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.
ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

Практичне заняття 1.

Тема: Науково-теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту

Мета: засвоїти основні положення щодо змісту поняття податковий менеджмент

1. Управління оподаткуванням в умовах трансформації економіки України.
2. Державний податковий менеджмент у системі управління оподаткуванням.
3. Державна податкова служба у структурі державного податкового менеджменту.

Тема: Податкове прогнозування і планування - складова частина державного податкового менеджменту

Мета: визначити роль та значення податкового прогнозування і планування як складової бюджетного процесу

1. Зміст поняття «податкове прогнозування і планування».
2. Основні завдання і об'єкти податкового прогнозування і планування.
3. Поняття макроекономічного прогнозування.
4. Прогнозування обсягів дохідної частини бюджетів.
5. Основні завдання та функції структур, які займаються аналізом і плануванням податкових надходжень.
6. Сфери податкового планування.
7. Методи прогнозування і планування.
8. Фактори, які впливають на якість прогнозування і планування податкових надходжень.

Тема: Прогнозування податків, зборів (обов'язкових платежів): науково- методичні та правові аспекти

Мета: визначити інструментарій податкового прогнозування і планування та освоїти методики прогнозування і планування основних бюджетоутворюючих податків

1. Методика прогнозування податку на доходи фізичних осіб.
2. Особливості планування та прогнозування надходжень з податку на прибуток.
3. Фактори впливу на надходження податку на додану вартість.

4. Передумови прогнозування податків на споживання та акцизного податку.
5. Прагматика прогнозування місцевих податків і зборів.
6. Напрями покращення адміністрування податків і зборів в контексті застосування інноваційних підходів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. **СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**

Практичне заняття 2.

Тема: Елементи та методи податкового регулювання в контексті протидії ризикам військового часу

Мета: зрозуміти роль податкового регулювання як основного способу регулювання економічних процесів в країні

1. Податкове регулювання як складова частина державного податкового менеджменту.
2. Методи податкового регулювання в умовах нейтралізації ризиків і загроз військового часу.
3. Способи реалізації податкового регулювання в Україні.
4. Шляхи вдосконалення податкового регулювання в контексті нейтралізації військових ризиків і загроз та повоєнного відновлення економіки держави.

Тема : Інституційні передумови реалізації податкового контролю як елементу державного фінансового контролю і податкового механізму.

Мета: засвоїти положення щодо методики здійснення податкових перевірок як основної форми податкового контролю

1. Зміст податкового контролю.
2. Порядок проведення перевірок суб'єктів підприємницької діяльності органами ДПС України.
3. Основні причини і типові способи здійснення правопорушень у сфері оподаткування та методи їх виявлення.
4. Відповіальність платників податків за порушення податкового законодавства..

Тема: Науково-теоретичні та організаційно-правові засади реалізації корпоративного податкового менеджменту у системі управління оподаткуванням.

Мета: визначити наукові та організаційні засади реалізації управлінням процесами оподаткування на рівні підприємницьких структур

1. Особливості реалізації процесів управління оподаткування на рівні підприємницьких структур.
2. Корпоративний податковий менеджмент як складова частина управління оподаткуванням.
3. Взаємозв'язок корпоративного податкового менеджменту і управлінського процесу на підприємстві.
4. Мета, суб'єкти і об'єкти корпоративного податкового менеджменту.
5. Процеси корпоративного податкового менеджменту.
6. Ефективний корпоративний податковий менеджмент – противага незаконному ухиленню від сплати податків.
7. Фактори, які впливають на ефективність корпоративного податкового менеджменту.

Тема : Податкове планування у системі корпоративного податкового менеджменту.

Мета: окреслити особливості реалізації процесів податкового планування та прогнозування на рівні підприємницьких структур

1. Зміст поняття “податкове планування”.
2. Концептуальні підходи щодо суті податкового планування.
3. Відмінності між плануванням податкових платежів та податковим плануванням.
4. Принципи податкового планування на підприємстві. Етапи податкового планування.
5. Умови прийняття управлінських рішень щодо оптимізації сплати податків і податкових платежів.

Тема: Міжнародне податкове планування.

Мета: отримати розуміння специфіки податкового планування та міжнародному рівні

1. Зміст і завдання міжнародного податкового планування.
2. Стадії процесу міжнародногоподаткового планування.
3. Форми і методи податкового планування.
4. Взаємозв'язок і взаємозалежність податкового планування і податкового права.
5. Види міжнародного податкового планування.
6. Мета, суб'екти і об'екти корпоративного податкового планування та індивідуального (особистого) міжнародного податкового планування.
7. Основи міжнародного податкового інвестування.

Тема: Наукові підходи та практичні засади реалізації морально – етичних принципів податкового менеджменту в Україні

Мета: розуміти необхідність дослідження природи існування ухилення від сплати податків і методів боротьби з ним

1. Фіскальна соціологія в теоретичних розробках вітчизняних та зарубіжнихнауковців.
2. Фіскальні технології та морально-етичні аспекти реалізації зasad податкового менеджменту податковими органами.
3. Податкова етика, закономірності сприйняття та податкового мислення платників податків.
4. Ухилення від оподаткування як різновид антіфіскальної поведінки платників податків.

Тема: Діджиталізація взаємовідносин платників податків іконтролюючих органів.

Мета: сформувати здатність розробляти технічні завдання для проектування роботи з інформаційними системами у сфері справляння податків

1. Електронні сервіси Державної податкової служби.
2. Електронні сервіси декларування податкових зобов'язань в Україні.
3. Безкоштовні програми для подання звітності (електронний кабінет платника податків; Єдине вікно подання електронної звітності; OPZ).
4. Комерційні програми та безкоштовні додатки для подання звітності .

6. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГУ З ДИСЦИПЛІНИ

Метою проведення тренінгу є створення неформального, невимушено спілкування, яке відкриває перед групою студентів варіанти розвитку та розв'язання проблеми з питань реалізації податкового менеджменту, застосування форм і методів податкового контролю, а також проблем мінімізації фінансово-економічних, правових і податкових витрат, що виникають в результаті порушення податкового законодавства для учасників фіiscalьних взаємодій.

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина. Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.

2. Організаційна частина. Встановлення правил проведення тренінгу, формування малих робочих груп (3-5 груп), визначення завдань та розподіл ролей. Забезпечення учасників тренінгу роздатковими матеріалами: таблицями, бланками, алгоритмами проведення, інструкціями.

3. Практична частина. Виконання тренінгових завдань у малих групах з використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою). Підготовка презентаційних матеріалів за результатами виконання тренінгового завдання.

4. Підведення підсумків. Презентація практичної роботи в малих групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Інструкція для проведення тренінгу:

1. Студенти відповідно до встановленого варіанту (відповідно до місця в списку групи, парний/непарний) отримують від викладача необхідний пакет документів.

2. Студенти I варіанту у відповідності до отриманого пакету документів, що відображають результати діяльності умовного підприємства за відповідний період здійснюють експрес податковий аудит на предмет виявлення ймовірних порушень, визначення можливостей їх виправлення в бухгалтерському обліку та прийняття відповідних заходів для підготовки до податкової перевірки.

3. Студенти II варіанту у відповідності до отриманого пакету документів, що відображають результати діяльності умовного підприємства за відповідний період здійснюють доперевіркову оцінку його діяльності на предмет виявлення ймовірних порушень податкового законодавства, визначення їх обсягів та обґрунтування рішень для притягнення платника до відповідальності за результатами податкової перевірки.

Оцінка за тренінг визначається в обсязі:

90–100 балів – студент у повному обсязі володіє розумінням питань, що розглядаються, глибоко, самостійно та аргументовано розкриває зміст особистих розрахунків, всебічно обґрунтовує загальний висновок;

75–89 балів – студент достатньо повно володіє розумінням питань, що розглядаються, але при розкритті змісту деяких завдань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, студент не повною мірою обґрунтовує загальний висновок;

60–74 бали – студент загалом володіє матеріалом та демонструє його загальне розуміння, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

1–59 балів – студент не в повному обсязі володіє матеріалом розгляду, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) пояснює та недостатньо розкриває особливості розрахунку, допускаючи при цьому суттєві неточності, загальний висновок не є обґрунтованим.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Податковий менеджмент» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота (яка оформляється як реферат, есе, презентація) полягає в опрацюванні положень податкового законодавства та навчальної і наукової фахової літератури з питань реалізації податкового менеджменту.

Порядок виконання завдання:

1. Ознайомлення з літературою.
2. Вибір питань для аналізу.
3. Аналіз нормативної бази. Порівняльний аналіз нормативної бази України та ЄС.
4. Опис практичного застосування.

5. Формування висновків. На основі проведенного аналізу сформулювати висновки та пропозиції щодо вдосконалення елементів реалізації податкового менеджменту на певному рівні.

Тематика

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту

1. Податковий менеджмент: організаційні, правові та етичні аспекти.
2. Органи управління податковими відносинами.
3. Організаційні і правові засади функціонування державного податкового менеджменту.
4. Система органів державної податкової служби.
5. Напрями модернізації Державної податкової служби України.
6. Менеджмент справляння податків в умовах реформування економіки України.
7. Еволюція державного податкового менеджменту в Україні.
8. Теоретичні і практичні засади державного податкового менеджменту.

Тема 2. Податкове прогнозування і планування – складова частина державного податкового менеджменту.

9. Основні завдання і об'єкти податкового прогнозування і планування.

10. Поняття макроекономічного прогнозування.

11. Прогнозування обсягів дохідної частини бюджетів.

12. Основні завдання та функції структур, які займаються аналізом і плануванням податкових надходжень.

Тема 3. Прогнозування податків, зборів (обов'язкових платежів): теоретико-правові та методичні аспекти

13. Методи прогнозування і планування.

14. Фактори, які впливають на якість прогнозування і планування податкових надходжень.

15. Податкове прогнозування і планування – складова частина державного податкового менеджменту.

Тема 4. Елементи та методи податкового регулювання в контексті протидії ризикам військового часу

16. Податковий менеджмент у країнах ринкової економіки.

17. Методи податкового регулювання. Принципи організації системи податкового стимулювання.

18. Пільги в оподаткуванні юридичних осіб як фактор бюджетного процесу в Україні.

19. Недоліки пільгового оподаткування.

20. Шляхи вдосконалення податкового регулювання економіки.

21. Податкове регулювання як фактор стабілізації економіки України.

22. Податкові пільги і стимули: необхідність та ефективність застосування в умовах протидії ризикам військового часу.

Тема 5. Інституційні передумови реалізації податкового контролю як елементу державного фінансового контролю і податкового механізму.

23. Поняття про контролюючі органи та їх компетенцію в умовах військової агресії РФ.

24. Порядок проведення перевірок суб'єктів підприємницької діяльності.

25. Основні типові способи здійснення правопорушень у сфері оподаткування і методи їх виявлення.

26. Причини ухилення від сплати податків.

27. Відповіальність платників податків за порушення податкового законодавства.

28. Податковий контроль – складова частина фінансового контролю.

Тема 6. Теоретичні та організаційно-правові засади реалізації корпоративного податкового менеджменту у системі управління оподаткуванням.

29. Мета, суб'єкти і об'єкти корпоративного податкового менеджменту.

30. Ефективний корпоративний податковий менеджмент – противага незаконному ухиленню від сплати податків.

31. Корпоративний податковий менеджмент у системі управління підприємством.

Тема 7. Податкове планування у системі корпоративного податкового менеджменту.

32. Податкове планування у системі корпоративного податкового менеджменту.

33. Оцінка податкового навантаження на підприємство та шляхи його зменшення.

34. Концептуальні підходи щодо суті податкового планування в умовах військового часу.

35. Етапи податкового планування на підприємстві.

Тема 8. Міжнародне податкове планування.

36. Зміст і завдання міжнародного податкового планування.

37. Оцінка податкового навантаження в Україні.

38. Практика використання міжнародного досвіду податкового планування в Україні.

Тема 9. Наукові підходи та практичні засади реалізації морально – етичних принципів податкового менеджменту в Україні

39. Податки в Україні: від каральної до стимулюючої функції.

40. Морально-етичні аспекти податкового менеджменту в умовах військового стану.

41. Фіскальна соціологія як науковий напрям дослідження взаємин учасників податкових відносин.

42. Фіскальні технології реалізації зasad податкового менеджменту податковими органами.

Тема 10. Діджиталізація взаємо-відносин платників податків і контролюючих органів.

- 43. Електронні сервіси декларування податкових зобов'язань в Україні.
- 44. Програми для подання звітності.
- 45. Особливості функціонування електронного кабінету платника податків.
- 46. Проблематика функціонування Єдиного вікна подання електронної звітності
- 47. Діджиталізація взаємовідносин платників податків і контролюючих органів.

Оцінка за «Самостійну роботу» (реферати, есе, презентації) виставляється таким чином:

90-100 балів – студент у повному обсязі володіє матеріалом, винесеним на самостійну роботу, вільно самостійно та аргументовано викладає його під час доповіді, глибоко та всебічно розкриває його зміст;

75–89 балів – студент достатньо повно володіє матеріалом, винесеним на самостійну роботу, але при викладенні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

60–74 бали – студент в цілому володіє матеріалом, винесеним на самостійну роботу, та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

1–59 балів – студент не в повному обсязі володіє матеріалом, винесеним на самостійну роботу, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває його зміст, допускаючи при цьому суттєві неточності.

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Податковий менеджмент» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; залікове модульне тестування та опитування; аналітичні звіти, реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; екзамен.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації, самостійна робота, робота у групах, методи опитування, тестування, моделювання практичних ситуацій, реферування, есе, підготовка і презентація проектів.

10. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної добросердечності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Податковий менеджмент» визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

11. КРИТЕРІЙ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15% 40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах 1-9 – max 4 оцінки	3 питання max по 20балів за кожне, 8 тестів по 5 балів за кожен тест	Оцінка визначається за результатами виконання завдань під час тренінгу	1. Підготовка та презентація есе на задану тематику 1. Теоретична частина (три питання по 20 балів) – макс. 60балів 2. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали) – макс. 20 балів 3. Практична частина – задача – макс. 20 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS шкалою
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, МЕТОДИЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1-10
2	Навчально-методичний комплекс з дисципліни	1-10
3.	Мультимедійний проектор EpsonEB-505	1-10
4.	Проскційний екран	1-10
5.	Комуникаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1-10
6.	Персональні комп’ютери	1-10
7.	Комуникаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-10
8.	Комуникаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-10
9.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-10
10.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-10
11.	Google Forms, Google Sheets	1-10

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Бурашнікова О. С. Стратегія цифрових трансформацій управління системи податкової служби: теорія і сучасна практика. Science, innovations and education: problems and prospects : the 14th International scientific and practical conference (August 25–27, 2022). CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2022. Р. 410– 419.
<https://mail.google.com/mail/u/0/?ogbl#sent/FMfcgzGqQJhDPznjSwczTRJVhgVfRDNV?projector=1&messagePartId=0.1>
2. Бурашнікова О. С., Воронкова В. Г. Зарубіжний досвід цифровізації податкової служби у країнах ЄС. Актуальні питання сталого науково-технічного та соціально-економічного розвитку регіонів України: матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції за участю молодих науковців. Запорізький національний університет. Запоріжжя: ЗНУ, 2022. С. 97–100. <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/11929/12623/12803>
3. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI із змінами та доповненнями / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
4. Висоцька І. Б., Родченко С. С., Лелюк, Н. Є. Протидія ухиленню від сплати податків в умовах воєнного стану. Академічні візії. 2023. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/378>
5. Галущак М.П., Галущак О.Я., Кужда Т.І. Прогнозування соціально-економічних процесів : навчальний посібник для економічних спеціальностей. Тернопіль : ФОП Паляниця, 2021. 160 с. 5.
6. Глушченко Я. І., Корогодова О. О., Моісеєнко Т. Є., Черненко Н. О. Концептуальні засади податкового планування підприємств у контексті Четвертої промислової революції. Бізнес Інформ. 2021. №4. С. 210–216. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-4-210-216>
7. Греца Я.В. Зміст, правові засоби та межі податкового планування: зарубіжний досвід та українська практика : монографія. Ужгород : ТОВ «РІК-У». 2020. 420 с.
8. Електронний кабінет платника податків URL: <https://cabinet.tax.gov.ua/help/>
9. Євтушевська О.О., Лагодієнко Н.В., Іванченкова Л.В. Податкова політика як складова державного податкового менеджменту. Інвестиції: практика та досвід. 2022. № 4. С. 32-37.
10. Жмудінський В.П. Недопущення до проведення податкової перевірки: правові наслідки. Вісник НТУУ «КПІ» Політологія. Соціологія. Право. 2023. № 1 (57). С. 190–196.
11. Кізима А., Кізима Т. Ідентифікація причин та потенційних наслідків фінансового шахрайства. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2019. Вип. 2. С. 47-56.
12. Кізима А.Я, Лободіна З.М., Марущак Л.І. Оцінювання фіскальної та регулюючої ролі ПДВ. Галицький економічний вісник. Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. 2020. №6 (67).
13. Крючкова Н. М. Прогнозування і вплив зміни податкової політики на соціально-економічні показники України. Академічні візії. 2023. URL : <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/504>
14. Леган І. М., Супрунова І. В. Офшорні юрисдикції як інструмент тінізації економіки та транснаціональної злочинності. Право та державне управління. 2021. № 2. 133–139.
15. Лисенко А. М., Акімов С. С. Методи прогнозування та податкового планування: вплив їх вибору на формування рішень у сфері оподаткування, аудиту та аналізу. Причорноморські економічні студії. 2023. Вип. 81. С. 208–212.
16. Лозовська Л.І., Бандоріна Л.М., Савчук Л.М., Удачина К.О. Прогнозування соціально-економічних процесів : навчальний посібник. Дніпро : УДУНТ, 2022. 146 с.
17. Луцишин З., Южаніна Н., Фролова Т., Мазур М., Перебийніс Д. Сучасна офшоризація бізнесу у конструкті національної фіскальної безпеки, Міжнародна економічна політика. 2019. № 1. С. 70–112. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mer_2019_1_6
18. Лушко С., Чернюк Т. Персональний податковий менеджмент: теоретичні аспекти та практична реалізація Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics». 2023. № 38. С. 63-68.
19. Максименко А. Особливості та ключові тенденції міжнародного податкового

- регулювання. Економіка та суспільство. 2023. № (52). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-37>
20. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI (редакція від 24.07.2015) / Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
21. Назарова Т., Шевченко М. Місце податкового менеджменту в системі управління державними фінансами в умовах воєнного стану. Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки). 2022. С. 38–41. <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2022.3.38>
22. Орищин Т. М. Сучасні підходи до оптимізації оподаткування підприємств. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2020. Том 31 (70). № 3. С.83-86.
23. Павлуненко К. Значення і роль акта податкової перевірки та його вплив на податкові правовідносини. Право України. 2020. № 4. С. 115–126.
24. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI / Офіційний сайт Верховної Ради України. URL :<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
25. Подольська А. Тенденції діджиталізації податкових процедур та їх вплив на методи здійснення податкового контролю. Juris Europensis Scientia. 2022. Вип. 3. С. 67-71. 8.
26. Правове регулювання функціонування ІТ- компаній у здійсненні податкового контролю (вітчизняний та зарубіжний досвід). Економіка. Фінанси. Право. 2023. № 6. с. 28-32.
27. Прокурора К.П., Лісовий А.В. Документальне обґрунтування ризиків фіктивності здійснених платниками податків операцій з постачання товарів у податкових перевіrkах. Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування. 2019. Вип. 3. С. 212–221.
28. Рудика В.І., Шпірна Д.С. Формування системи фінансового планування і прогнозування на підприємстві. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 33. С. 307–316. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/33_2019_ukr/47.pdf 9.
29. Сидорович О.Ю. Передумови функціонування та логіка трансформації контролюючих інституцій з питань оподаткування в Україні. Галицький економічний вісник. 2018. № 1. С. 70-80.
30. Сидорович О., Васильчишин О. Інститути громадянського суспільства як суб'єкти боротьби з фінансовими злочинами. Економічний аналіз. 2020. Том 30. № 4. С. 109- 117.
31. Сидорович О.Ю. Герчаківський С. Інформаційне забезпечення митної справи України в контексті цифрової стратегії розвитку суспільства Світ фінансів. 2021. № 1 (66). С. 210- 225.
32. Сидорович О Проблематика використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій в митному просторі України. Світ фінансів. 2022. № 4 (73). С. 89-101.
33. Сидорович О.Ю. Реалізація стратегічних завдань діяльності органів державної податкової служби в умовах сучасних викликів і загроз. Світ фінансів. 2024. № 1 (78). С. 59-73.
34. Смакограй М. К. Особливості процесуального механізму застосування фінансової відповідальності за податкові правопорушення. Київський часопис права. 2022. № (3), 98- 105. URL: <https://doi.org/10.32782/klj/2022.3.15>
35. Статистичне моделювання та прогнозування у фінансах : навчальний посібник / О.В. Гуріна, Н. О. Корнєва. Миколаїв : видавець Румянцева Г. В., 2023. 246 с.
36. Тимошенко А. Оподаткування послуг в IT-сфері: проблеми та перспективи. Економіка та держава. 2018. № 4. С. 46–52.
37. Ткаченко Н., Хуторна М., Топазли Р., Есай С.А.І.А., Трофименко І. Методологічні засади стратегічного планування капіталоутворюючої бази підприємств в умовах економіки знань. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2021. № 6(41). Р. 88–99. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v6i41.251403>
38. Фоміна Т.В., Пугаченко О.Б. Організація і методика податкових перевірок: навчальний посібник. Дніпро: Середняк Т.К., 2020. 292 с.
39. Фоміна Т., Пугаченко О. Документальне забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень за загальнодержавними податками. Економіка та суспільство. 2023. URL : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-17>
40. Хмаря М., Демидчук К. Сучасний стан міжнародного антиофшорного регулювання.

Економіка, управління та адміністрування. 2022. № 1(99). С. 42–48. URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2022-1\(99\)-42-48](https://doi.org/10.26642/ema-2022-1(99)-42-48)

41. Юнацький М.О. Огляд сучасних методів прогнозування фінансового стану підприємства. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». 2018. № 4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2018/42.pdf

42. Яку програму вибрати для подачі звітів в електронному вигляді URL: <http://www.buhuslugi.com.ua/ua/publikatsiji/562-yaku-programu-vibrati-dlya-podachi-zviti-v-elektronnomu-viglyadi.html>.

43. Agu G. A. Impact of taxation on the performance of small and medium Enterprises in Aba, Abia State, Nigeria / G. A. Agu, O. O. Onwuka, O. Aruomah. Archives of Business Research. 2019. Vol. 7. P. 1–15. DOI: <http://dx.doi.org/10.14738/abr.73.2.6359>.

44. Belz, T. Taxes and firm size: Political cost or political power? / Thomas Belz, Dominik von Hagen, Christian Steffens // Journal of Accounting Literature. 2019. Vol. 42. P. 1–28. DOI:<https://doi.org/10.1016/j.acclit.2018.12.001>

45. Dolozina I., Shkarlet S., Dubyna M. Budgetary revenue breakdown at the local level of public administration in federal countries. Baltic Journal of Economic Studies. 2019. № 5(3), 218-224.

46. Dubyna M., Popelo O., Kholiavko N., Panchenko O., Tarasenko A. Features of the Transformation of the Regional Models of the Households' Financial Behavior. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. 2022. Vol. 44. No. 1: 117- 124.

47. Filyppova, S., Abramova, A., Vdovenko, N., Kotelevets, D., Lozychenko, O., Malin, O. Regulatory policy transformation in conditions of nonstationary economy in eastern European countries: practical approach. International Journal of Computer Science and Network Security. 2021. № 21(10), 39-48.

48. Garafonova, O., Popelo, O., Tulchynska, S., Derhaliuk, M., & Berezovskyi, D. (2021). Functions of public management of the regional development in the conditions of digital transformation of economy. Amazonia Investiga, 10(43), 49-58

49. Grosu V., Kholiavko N., Zhavoronok A., Zlati M.L., Cosmulese C.G. Conceptualization of model of financial management in romanian agriculture. Economic Annals-XXI. 2021. № 191(7-8(1)), 54-66.

50. Hantono K. The Impact Tax Knowledge, Tax Awareness, Tax Morale toward Tax Compliance Boarding House Tax. International Journal of Research Granthaalayah. 2021. № 9, 49-65. URL: <https://doi.org/10.29121/granthaalayah.v9.i1.2021.2966>

51. Hodžić S. Tax administrative challenges of the digital economy: the Croatian experience. Ejournal of Tax Research. 2019. № 16 (3), 762-779.

52. Khudolei V., Bespalov, M., Tulchynska, S., Tulchinsky, R., & Kholiavko, N. Fiscal stimulation of spatial development: the EU Countries' cases. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2021. № 1(36), 124-132.

53. Kosach I., Shaposhnykov, K., Chub, A., Yakushko, I., Kotelevets, D., Lozychenko, O. Regulatory policy in the context of effective public governance: evidence of Eastern European Countries. Cuestiones Políticas. 2022. № 40(72), 456- 473.

54. Kychko I., Popelo O., Tulchynska S., Zhygalkevych Zh., Treitiak O. The Impact of Digitalization on the Forms Change of Employment and the Labor Market in the Context of the Information Economy Development. International Journal of Computer Science and Network Security. 2021. № 21(5), 160-167.

55. Miller G. Taxes and the location of U.S. business activity abroad / G. Edward Miller, Jessica P. Vistnes // National Tax Journal. 2019. Vol. 72. Iss. 1. P. 165–192.

56. Navarro M. The Digitalization of Relations Between Citizens and Tax Administrations. Biosystems & Biorobotics, 30. 2022. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-04305-5_20

57. Nikiforov P., Zhavoronok A., Marych M., Bak N., Marusiak N. State policy regulation conceptual principles of public-private partnership development. Cuestiones Políticas. 2022. № 40(73), 417-434.

58. Osama F., Muneer M. Audit and tax in the context of emerging technologies: A retrospective analysis, current trends, and future opportunities. The International Journal of Digital Accounting Research. 2021. Vol. 21. pp. 95-128.

59. Pylypenko O., Matviienko H., Putintsev A., Vlasenko I., & Onyshchuk, N. Government Tax Policy in the Digital Economy. *Cuestiones Políticas*. 2022. № 40(72), 279-296.
60. Sydorovych O., Vasylchyshyn O, Harkava V., Sheremet O. Financial crimes in the context national economic security. *AD ALTA: Journal of interdisciplinary research*. 2021. Vol. 11, Issue 2, Special Issue XXII. P. 119-123.
61. Sydorovych O., Perchuk O., Fedyk M., Klymenko S., Matviy I., Chupryna L., Yaremko I. Digitization of the Financial System in the World Economy. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL.21. No.12, December 2021. (WoS). URL: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2021.21.12.84>
62. Sydorovych O., Sysoieva I., Pohrishchuk B., Pukas A., Tsikhanovska O., Vatslavskyi O. Information Management Technology as a Tool for Making Effective Management Decisions. (Scopus). 2023. 13th International Conference on ADVANCED COMPUTER INFORMATION TECHNOLOGIES Wroclaw, Poland 21-23 September 2023. DOI: [10.1109/ACIT58437.2023.10275328](https://doi.org/10.1109/ACIT58437.2023.10275328)
63. Tax Evasion & Whistleblowers: Curious Policy or Durable Strategy? *Tax Law: International & Comparative Tax eJournal*. 2020.
64. Tulchynska S., Popelo O., Revko A., Butko M., Derhaliuk M. Methodological Approaches to the Evaluation of Innovation in Polish and Ukrainian Regions, Taking into Account Digitalization. *Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe*. 2022. № 25(1), 55-74.
65. Zhavoronok A., Chub A., Yakushko I., Kotelevets D., Lozychenko O., Kupchyshyna O. Regulatory Policy: Bibliometric Analysis Using the VOSviewer Program. *International Journal of Computer Science and Network Security*. 2022. № 22(1). P. 39-48.